Lietas Nr. C22035913
Lietas arhīva Nr. C-0019-15

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā 2015.gada 13.oktobrī

Ludzas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese Inta Marnauza, ar sekretāri Līgu Locovu, tulci Sanitu Patenko izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ (/pers. B/), dzimis 1953.gada 17.maijā , prasībā pret /pers. D/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 18.oktobrī /pers. B/ (turpmāk – prasītājs) iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret /pers. D/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda 47000 latu jeb 6687.50 *euro* piedziņu.

Prasībā norādīja, ka saskaņā ar mutisko līgumu starp prasītāju un atbildētāju 2013.gada 22.februārī atbildētājam tika nodotas tālākai realizācijai piecas vieglās automašīnas. Automašīnu nodošanas brīdī atbildētājs pašrocīgi uzrakstīja un parakstīja parādzīmi ar saistību norēķināties ar prasītāju par saņemtajām mašīnām skaidrā naudā ar nosacījumu atdot prasītājam naudu līdz 2013.gada 7.maijam, nosakot saistību summu 4 700 latu apmērā. Parādzīme tika sastādīta un parakstīta divu liecinieku klātbūtnē. Augstākminētajam samaksas termiņam iestājoties, atbildētājs atteicās izpildīt savus pienākumus atbilstoši uzņemtām saistībām, t.i. atdot naudu. Atbildētājs vairākās sarunās ar prasītāju solīja apmaksāt parāda summu, bet tā arī nav to darījis.

Prasītājs pamatojoties uz Civillikuma 1587.-1588., 1771.pantiem, lūdza tiesu piedzīt no atbildētāja parāda summu 4 700 latus, visus tiesāšanās un ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

2015.gada 16.aprīlī atbildētājam personīgi pret parakstu izsniegts prasības pieteikuma noraksts un tiesas pavēste ar aicinājumu ierasties uz 2015.gada 29.septembra tiesas sēdi (lietas 1.lapa).

Atbildētājs tiesas sēdē neieradās. Par tās norises laiku un vietu atbildētājam ir paziņots, par ko liecina viņa paraksts lietas uzziņas lapā. Tiesā nav saņemta informācija par atbildētāja neierašanās iemesliem uz tiesas sēdi, nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Pie minētiem faktiem tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos imperatīvos un 210.pantā noteiktos fakultatīvos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa uzskata, ka lietu var izskatīt bez atbildētāja piedalīšanās. Tā kā atbildētājs nav ieradies uz lietas izskatīšanu un tiesā nav saņemts arī atbildētāja paskaidrojums, tiesai lietā ir taisāms aizmugurisks spriedums, jo konstatēti Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteiktie aizmuguriska sprieduma taisīšanas pamati. Nav saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis uz pilnvaras pamata zvērināts advokāts Valērijs Petrovskis prasību uzturēja pilnā apmērā, norādīja, ka no prasītāja teiktā ir zināms, ka aptuveni 2012.gadā un 2013.gada sākumā starp atbildētāju un prasītāju bija mutiska vienošanās par to, ka atbildētājs nodarbojas ar bojāto automašīnu komplektēšanu un rezerves daļu pārdošanu, ko piegādāja atbildētājam prasītājs. Atbildētājam iepriekš bija piegādātas dažādas automašīnas un atbildētājs bija samaksājis norunāto summu prasītājam, bet par 2012.gada beigās - decembrī piegādātām četrām bojātām automašīnām bez dokumentiem, /pers. D/ naudu nesamaksāja. Prasītājs atstāja atbildētājam automašīnas un devās atpakaļ uz Vāciju. Kad pēc dažiem mēnešiem prasītājs paineresējās, kur ir nauda, vai kur ir automašīnas, atbildētājs paziņoja, ka automašīnu rezerves daļas jau pārdotas, mašīnas vairs neeksistē, ka automašīnas virsbūves ir nodotas metāllūžņos, solījās prasītājam naudu atdot vēlāk. Tad prasītājs piedāvāja atbildētājam sastādīt parādzīmi, kur realizētās automašīnas tiek uzskatītas kā aizdevums ar saistību noteiktā termiņā atmaksāt naudu prasītājam. Šādu parādzīmi atbildētājs sastādīja pašrocīgi, bija minēts termiņš, kad ir jāatdod nauda 4700 latu apmērā prasītājam. Prasītāja pārstāvja ieskatā minētais darījums bija aizdevuma līgums, atbildētājs saistību pieņēma, bet noteiktajā laikā šī saistība nebija izpildīta. Nekādu dokumentu jeb maksājumu uzdevumu par to, ka prasītājs ir saņēmis naudu no atbildētāja, prasītāja rīcībā nav, tādu dokumentu nav arī atbildētājam, pretējā gadījumā atbildētājs tos būtu uzrādījis tiesai. Prasītāja pārstāvis lūdza tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā 4700 latus, kā arī nomaksātos tiesāšanās izdevumus.

Tiesas sēdē liecinieks /pers. E/ liecināja, ka viņam ir pazīstami /pers. B/ un /pers. D/ un viņam ir zināms, ka atbildētājs ņēma no prasītāja automašīnas realizācijai, atbildētājs bija paspējis realizēt visas piecas no /pers. B/ saņemtās automašīnas. /pers. E/ apliecina, ka bija klāt tajā brīdī, kad atbildētājs sastādīja parādzīmi, jo arī /pers. E/ paraksts ir uz tās, vēl parādzīmes sastādīšanas aculieciniece bijusi /pers. F/. Parādzīmi atbildētājs rakstīja labprātīgi. Vienlaikus liecinieks norāda, ka ir lietas kursā, ka atbildētājs ilgu laiku neatdeva naudu prasītājam, tostarp norāda, ka arī iepriekš atbildētājs rakstīja parādzīmes, ka ir parādā naudu /pers. B/ par saņemtajām automašīnām.

Lieciniece/pers. G/ liecināja, ka pazīst /pers. B/ un /pers. D/; tiesas sēdē viņai uzrādīto civillietas materiālos esošo parādzīmi viņas, /pers. B/ un /pers. E/ klātbūtnē labprātīgi pašrocīgi rakstīja /pers. D/.

Motīvu daļa

Novērtējusi lietā esošos prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, kas izklāstīti prasības pieteikumā, uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus un liecinieku sniegtās liecības tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No prasītāja pārstāvja sniegtiem paskaidrojumiem, kas apstiprinās ar liecinieka /pers. E/ sniegtām liecībām izriet, ka starp prasītāju un atbildētāju pastāvēja mutiska vienošanās par bojāto automašīnu piegādi par samaksu.

Civillikuma 1473.pants nosaka, ka tiesiska darījuma forma atkarīga no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.

No prasītāja pārstāvja paskaidrojumiem, kas apstiprinās ar liecinieka /pers. E/ liecībām, izriet, ka atbildētājs no prasītāja saņēma automašīnas, bet

savlaicīgi nenorēķinājās, turklāt viņš tās pieņēma un paspēja realizēt.

Atbilstoši Civillikuma 2109.pantam, ja piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma nosacījumiem. Savukārt pirkuma līguma pamatnosacījums ir lietas nodošana par samaksu (2002.pants). Piegādātājs uzņemas piegādāt pasūtītājam noteiktu lietu par zināmu cenu (2107.pants), un saskaņā ar 1488.pantā noteikto, pusei, kura saistības izpildījusi, ir tiesības prasīt, lai otrā puse atlīdzina to, ko saņēmusi.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka no tiesiska darījuma rodas saistību tiesības, kas saskaņā ar 1732.pantu aizsargājamas tiesas ceļā. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesības par līguma izpildīšanu.

No lietas materiāliem pievienotās parādzīmes ir redzams, ka atbildētājs ar parakstu apstiprinājis, ka no prasītāja 2013.gada 22.februārī saņēma piecas automašīnas - Passat B5, Audi A8, Polo 6N, Golf F3 Disel 2 mašīnas turpmākas realizācijas nolūkā un apņēmās par tām samaksāt 4 700 latus līdz 2013.gada 7.maijam (lietas 8.-9.lapa). Ar liecinieku liecībām apstiprinās, ka parādzīmi prasītāja labā ir sastādījis pats atbildētājs pašrocīgi, bez spaidiem un jebkādas citu personu ietekmēšanas. Tiesai nav pamata neticēt liecinieku /pers. E/ un /pers. F/ liecībām, jo tās apstiprinās savstarpēji, ar prasītāja paskaidrojumiem, ar parādzīmi un tajā esošo tekstu, ko atbildētājs nav apstrīdējis.

Atbildētājs savas uzņemtās saistības pret prasītāju nav pienācīgi pildījis un nav savlaicīgi veicis pielīgto maksājumu 4 700 latu apmērā līdz 2013.gada 7.maijam.

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu (…).

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu veicis samaksu.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja pārstāvja norādīto atbildētāja parāda summas apmēru un parāda esamību.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis tiesai faktus, uz kuriem pamatoja savu prasījumu, līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams parāds 4700 latu apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 353.00 latu apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3.30 latu apmērā un kancelejas nodeva par liecinieku uzaicināšanu 6.00 latu apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai to faktiskajā apmērā 100 lati (lietas 12.lapa), kas nepārsniedz likumā noteikto (Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts) apmēru.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā kopā sastāda 26.62 *euro* (lietas 2.lapa). Tā kā prasītājs, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā, ir samaksājis tos 3.30 latu jeb 4.70 *euro* apmērā, tad no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa 21.92 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantā noteikts, ka sākot ar euro ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē euro, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz euro ir 1 EUR=0,702804 LVL.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 208.[2] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, /pers. B/ (/pers. B/), dzimuša /datums/, labā parādu saskaņā ar 2013.gada 22.februāra parādzīmi 6687.50 *euro,* tiesas izdevumus 515.51 *euro*, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 142.29 *euro*, kopā 7345.30 *euro* (septiņi tūkstoši trīs simti četrdesmit pieci *euro* 30 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos izdevumus par prasības pieteikuma noraksta un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 21.92 *euro* (divdesmit viens *euro* 92 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499; lietu identificējoši dati. Kvīts par tiesas izdevumu samaksu obligāti jāiesniedz Ludzas rajona tiesas kancelejā.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu prasītājs var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, t.i., 2015.gada 13.oktobra, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ludzas rajona tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Ludzas rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I.Marnauza